

PÉTER LÁSZLÓ

Mezei Erzsébet teret fonó, teret hódító világról

Mezei Erzsébet művészete alapvetően lírai felhangokat ébreszt bennünk. Alkotásai nem filozofálásra, hanem örömmélményre készítetnek bennünket. A lélek pillanatai számomra nyilvánvalóan a szimbolikus lírájában csúcsonodnak ki. Emlékezetes volt 1997-ben a szegedi Ifjúsági Ház galériájában bemutatott lavírozott tusrajzsorozata, amikor a nyomasztó délszláv háború lélekölő hatását igyekezett feledni és elfeledtetni velünk. Rajzsorozata tavaszi szellőként a háború végét jelző megkönnyebbülés és a fellélegezés lebegő költészete volt. Lavírozott tusrajzai jelképi világának derűbe forduló lírai fellazulásai voltak. Amint a nedvesített hófehér papiroson megiramló fekete tus durva vonaláramlása, a szétfutó miniatűr gyökerek szétfolyó, csimbókokba álló, majd tarka szürkeségbe hanyatló, elhalványuló, legvégül megszelídülő halovány árnyalatokra váltottak...A vonal szeszélyes, szabályozhatatlan bioritmusából pedig végül könnyed megnyugvás lett, és áthatotta az áttetsző fehér ragyogás. A véletlenszerű játékoságot, a vonal és a folt öntörvényűségét művésznünk könnyedén beiktatta az alkotásaiba: ez volt ám az igazi eredmény! E ciklusában benne volt az újjászületés, az újrakezdés vágya és lehetősége, a reményteli húsvéti ígézet is...

Mezei legtöbbször a miniatűrízált hidegtű bensőséges jellegét hangsúlyozza ki, amikor jelképileg tiszta formavilágot hoz létre. Delejes tájakat, egy zárt álomvilág látványképeit örökíti át a valóságunkba. Grafikáinak titka, hogy vizuális és tartalmi értékük a zene nyelvén is képes megszólalni, hiszen tagadhatatlanul sugallják azt, hogy zenei attitűdök hatják át őket. (Ezen grafikai rendre Mezei Szilárd CD-borítóin is megjelennek, és ily módon közvetlenül is utalnak a zeneiségükre). És nem pusztán a hidegtű technikai adottságai adják meg a kikísérletezhető átütőerőt. A személyes kapcsolódások, kapcsolhatóságok, kötődések sokkal inkább jelzik a zenei hangulatot, e miniatűr grafikák a zeneileg felajzott lélek igazi pillanatai!

Kerámiái az anyag fizikai súlyosságát leküzdve könnyedék, vidámak, légiesek, bársonyosak, gomba- vagy buborékszerűek: a díszítő jellegű festésük által sokszor bájos humorral átítatottak. A gyermeki játékoság és a tiszta gondolat csak nagy rafinériával örökíthető át a súlyos agyagba. Ekkor merül fel bennünk a kérdés: hogyan képes a művész, a technika és a felületkezelések várható kontraszteredményeit ily lélekemelgető módon befolyásolni?

Mezei Erzsébet jelképi világa az 1989-es évi első nyomatai óta épül: immár érett alkotóként kezdett el alkotni, nem kellett tehát

Péter László

soká várni az első sikeres kiállítására. Önálló tárlatai voltak Újvidéken, Szabadkán, Székelykevéen, Szegeden, Zentán, Kiskunhalason, Adán, Zsámbékon, Esztergomban, Kishegyesen, Gyergyószentmiklóson, Magyarakanizsán, Hódmezővásárhelyen, Győrött, Budapesten és Nagyikindán. Több mint két évtizedes képzőművészeti munkásságában minőségi ingadozásokat nem lelünk. Eddigi megalkotott képei: telitalálatok. Sokszor hangoztatta már, hogy elsősorban a saját (felfedezői) örömeire alkot. Úgy tűnik, hogy egyben mindannyiunk örömeire.

Vegyes technikáiból, az akvarell, a szénrajz és a pasztell keveredéséből létrehozott új minőség oly mértékben megnövelte tereinek esztétikai feszültségét, hogy felgyülemlett energiájukkal szinte mindig „szétfeszítik” a képek valós kereteit. A pasztellszíneket módfelett kedveli, és meg is kedveltetni a szemlélővel. Nélkülözi a természetellenes színkeveredések harsányságát, és a modern, expresszív impresszionizmus módszereivel ismételen a szándékosan felborzolt, feldarabolt, modern hatású líra felé közelít.

De míg a könnyű papírra nyomtatott színes monotípiáit sokszor túl súlyosnak, szinte komornak érezzük, a festett, drótvázszerű rajzolatokkal durván kijelölt, határozott akvarelles vegyes technikáit lehetetlen árnyékolású, elegáns ívű kompozícióknak éljük meg. Szinte libikókázó egyensúlykeresésben alkotja meg őket.

Meg kell említenünk miniatűr karcolt munkáit is: hidegtűi, azaz alumíniumkarcai apró méretük ellenére igen robusztusak és összefogottak. Egyszerűségük mellett is a mérföldkövei, kicsúcsosodó szegmensei alkotói opusának. Fontos számára ez a technika, amely lehetőleg egyszerű őszinteséggel, hajszálfinoman sugározza a mélytudatból előmerített, fényes árnyalt képeket. Lelkének ikonképeit.

Mezei Erzsébet képeinek hangulatában a miseharang szava elkeveredik a madarak énekével, melyek a poros székelykevei múlt rég kivágott eperfáinak lombjai közül szólnak. Az ablak előtt galambpár suhan el: és elrejtve tovább érlelődik bennük a régi szülőfalu csendje. A zsongások és röpködések, a szárnyzuhogások övezte galambdúccok hangulata a napkapuban, a virradat, az éppen letűnő napkerék...

Néhanapján látni bennük a jelképes Jákob lajtorját is, melynek ágán az égi madarak fészkelnek...

Néma tér, monotípia, 79x54 cm, 1992

